

העותרת: התנועה לחופש המידע (ע"ר) (מס' 580425700)

ע"י ב"כ עוה"ד דן רוזנטל ו/או הידי נגב
ו/או אור סדן ו/או יערה וינקלר שליט
מרח' סעדיה גאון 26, תל-אביב-יפו
טל': 050-2345497; פקס: 03-9560359
כתובת דוא"ל: dan@meida.org.il

- נ ג ד -

המשיב: משרד האוצר

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (אזרחי)
מדרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב-יפו
טל': 073-3924888; פקס: 02-6468005
כתובת דוא"ל: ez_tel-aviv@justice.gov.il

אגרה: עם הגשת העתירה שולמה אגרה בסך 2,329 ₪, בהתאם לפרט 20 לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007

עתירה מנהלית

[על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998]

א. פתח דבר

עניינה של עתירה חשובה זו בסירוב שאינו מבוסס כדין אותו נתן משרד האוצר (להלן: "המשיב") לבקשת מידע שהוגשה על ידי העותרת בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק" או "חוק חופש המידע") שעניינה מימון הסיוע ההומניטרי ברצועת עזה (להלן: "הבקשה" או "בקשת המידע").

בקשת המידע של העותרת מיום 19.8.2025 מצורפת ומסומנת כנספח א' לעתירה זו.

סירוב המשיב לבקשת המידע מיום 25.2.2026 מצורף ומסומן כנספח ב' לעתירה זו.

למרות שמבקש מידע אינו חייב לציין את הטעם בבקשתו בהתאם לסעיף 7(א) לחוק ולהלכה הפסוקה, הרי שמימון הסיוע ההומניטרי ועלויותיו הוא בליבת השיח הציבורי בישראל החל מפרוץ מלחמת "חרבות ברזל". בחלוף למעלה משנתיים וחצי מאז החלה לחימה שטרם באה לסיומה - מדינת ישראל לא התייחסה באופן רשמי למימון, ולא מסרה לציבור הסברים על עלותו והשלכותיו הכוללות.

בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל עתירה זו ולהורות למשיב למסור לעותרת את המידע המבוקש, וזאת בהתחשב בעוצמת האינטרס הציבורי שבפרסומו אל מול סירובו הגורף והפסול של המשיב, והעובדה כי זה אינו עומד במבחני הפסיקה לפי חוק חופש המידע ומבחיני פסקת ההגבלה.

על כן, תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד להורות על מסירת מידע בהתאם לסעיף 17 לחוק, והן על פסיקת הוצאות לטובת העותרת שישקפו את המשאבים שנאלצה ועוד תאלץ העותרת להשקיע מצידה, עד ליום התשלום בפועל, וכן מבוקש לפסוק לטובת העותרת החזר שכ"ט עו"ד, החזר אגרת בית משפט, לרבות מע"מ וריבית כדין.

ב. הצדדים להליך

1. העותרת, היא **התנועה לחופש המידע**, עמותה רשומה כדין, ארגון החברה האזרחי הוותיק ביותר בתחום קידום זכות הציבור לדעת והזכות למידע נגיש לציבור, וכן בשמירה על זכויות אלו. העותרת חרטה על דגלה את קידום השקיפות אצל כלל רשויות השלטון וכן לקידום ערכים של שקיפות. העותרת היא שהגישה את הבקשה לפי חוק חופש המידע אשר סורבה שלא כדין.
2. המשיב, הוא **משרד האוצר**, הוא הגוף שאליו פנתה העותרת במטרה לקבל מענה, בהתאם להוראות חוק חופש המידע. המשיב הוא שסירב למסור את המידע המבוקש על ידי העותרת בכללותו באופן לקוני.

ג. הסמכות לדון בעתירה

3. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית לדון בעתירה בהתאם לפרט 2 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, וכן הסמכות המקומית לדון בה בהתאם לתקנה 2 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000, שכן מקום מושבו של המשיב הוא ירושלים.

ד. מבנה העתירה

4. למען הנוחות, הפרקים לעתירה זו הנם:
  - 4.1 פתח דבר, הצדדים להליך, הסמכות לדון בעתירה ומבנה העתירה;
  - 4.2 רקע עובדתי נדרש;
  - 4.3 תמצית המחלוקת שנתרה בין הצדדים;
  - 4.4 אחריות המשיב למתן דין וחשבון לציבור על תקציב המדינה והוצאות הקופה הציבורית;
  - 4.5 האינטרס הציבורי במסירת המידע והרקע להגשת בקשת המידע;
  - 4.6 פירוט הפגמים שנפלו במענה של המשיב ובחינתו בראי מבחני פסקת ההגבלה;
  - 4.7 סוף דבר וסעדים.

ה. רקע עובדתי נדרש

5. ביום 19.8.2025 הגישה העותרת את בקשת המידע בהתאם להוראות חוק חופש המידע. למען הנוחות בקשת המידע מוצגת להלן (ומצורפת כאמור **כנספת א'** לעתירה):

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

- בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") נבקש לקבל את פריטי המידע הבאים הנוגעים ל**מימון סיוע הומניטרי לעזה**, האמור החל מתחילת מלחמת "חרבות ברזל" ועד ליום המענה על בקשה זו (להלן: "פרק הזמן המבוקש") בפירוט כלהלן:
1. פירוט כל ההעברות התקציביות, הקצאות, תמיכות והתקשרויות (כל האמור להלן: "העברות") שמטרתן מימון מתן סיוע הומניטרי לעזה במהלך פרק הזמן המבוקש. באשר לכל העברה נבקש את פריטי המידע הבאים:
    - א. תאריך ההעברה;
    - ב. סכום ההעברה;
    - ג. מטרת ההעברה;
    - ד. סוג ההעברה (העברה תקציבית, התקשרות, הקצאה, תמיכה וכו');;
    - ה. הסעיף התקציבי ממנו מומנה ההעברה;
    - ו. מקור ההעברה;
    - ז. יעד ההעברה.
  2. פירוט כל ההעברות התקציביות, הקצאות, תמיכות והתקשרויות (כל האמור להלן: "העברות") שהועברו לקרן ההומניטרית לעזה (באנגלית: Gaza Humanitarian Foundation; בראשי תיבות: GHF) במהלך פרק הזמן המבוקש. באשר לכל העברה נבקש את פריטי המידע הבאים:
    - א. תאריך ההעברה;
    - ב. סכום ההעברה;
    - ג. סוג ההעברה (העברה תקציבית, התקשרות, הקצאה, תמיכה וכו');;
    - ד. הסעיף התקציבי ממנו מומנה ההעברה;
    - ה. מקור ההעברה.

6. ברי, שני חלקי בקשת העותרת הם לקבל מידע בדבר מימון חלוקת הסיוע ברצועת עזה. **בתוך כך לפירוט מלא של ההעברות הכספיות שנעשו לצורך מימון חלוקת הסיוע ההומניטארי, ופירוט ההעברות הכספיות שנעשו לקרן ההומניטרית לעזה (להלן: "ארגון GHF") באופן פרטני, האמור בפילוחים שונים וחשובים לבחינת מימון הסיוע, מתחילת מלחמת "חרבות ברזל" ועד ליום מתן המענה.**
  7. הבקשה לא נענתה במשך 150 ימים תוך חריגה מהוראות חוק חופש המידע, וזאת למרות מכתבי תזכורת והתראה ומכתב התראה לפני נקיטת הליכים נפרד שנשלחו למשיב במהלך החודשים ספטמבר עד דצמבר 2025.
  8. בלית ברירה, בהעדר מענה ובהעדר התייחסות להתראות השונות, נאלצה העותרת לעתור נגד המשיב (עת"ם 49758-01-26 **התנועה לחופש המידע נ' משרד האוצר** (פורסם באר"ש, 24.3.2026)) (להלן: **"עתירת אי המענה"**).
  9. לבסוף רק ביום 25.2.2025, בחלוף 190 ימים מאז הוגשה בקשת המידע ורק לאחר התערבות בית המשפט הנכבד, מסר המשיב סירוב לבקשה זו. לא רק שמענה זה נמסר בחריגה מהוראות החוק, אלא שהוא היה גורף ולקוני, כאשר שני חלקיו סותרים האחד את משנהו עובדתית ומשפטית, בלא ניסיון לבאר את ההחלטה המנהלית שניתנה.
  10. כפי שיפורט בהרחבה בעתירה זו, מדובר במענה בלתי סביר, בלתי מנומק, מנוגד לדין ואשר מבטא מידה של חוסר תום לב והתנהלות מנהלית בלתי תקינה.
  11. בשל חשיבות המידע המבוקש לאינטרס הציבורי, בתום לב ומתוך כוונה להימנע מפנייה לערכאות שיפוטיות פעם נוספת, פנתה העותרת למשיב ביום 1.3.2026 באמצעות מכתב השגה, במסגרתו התבקש לשקול מחדש את עמדתו ולמסור את המידע המבוקש.
  12. ברם, המשיב הגיש בקשה למחיקת העתירה ביום 24.3.2026, מבלי שהשיב למכתב ההשגה של העותרת מיום 1.3.2026 (להלן: **"מכתב ההשגה"**), כאשר האחרונה התנגדה העותרת למחיקת העתירה ללא מועד קבוע למתן מענה להשגה.
- מכתב ההשגה של העותרת מיום 1.3.2026 מצורף ומסומן **כנספח ג'** לעתירה זו.
13. ביום 24.3.2026 בית המשפט הנכבד נתן פסק דין על בסיס בקשת המחיקה של המשיב, וציין ביחס לקציבת מתן מענה להשגה כי **"אם זה לא יינתן בתוך פרק זמן סביר, פתוחה לפני העותרת הדרך להגיש עתירה התוקפת את המענה שניתן לה"**.
  14. פסק דינו של בית המשפט הנכבד מיום 24.3.2026 מצורף ומסומן **כנספח ד'** לעתירה זו.
  15. מאז טרם ניתן מענה למכתב ההשגה של העותרת מיום 1.3.2026 או התייחסות לאמור במכתב, ועל כן בלית ברירה מוגשת עתירה זו, עתירה שניה בגין אותה בקשת מידע.

1. תמצית המחלוקת שנתרה בין הצדדים

16. כאמור, הרי שבקשת המידע של העותרת מורכבת משני רכיבים:
  - 16.1. פירוט כל ההעברות התקציביות, הקצאות, תמיכות והתקשרויות למטרת מימון סיוע ההומניטארי ברצועת עזה (להלן: **"העברות כספיות"**) בפילוחים שונים.
  - 16.2. פירוט של העברות כספיות שנעשו לארגון GHF בפרט.
17. המענה של המשיב הוא סירוב גורף וחוסר הנמקה, שאינו מבסס את הטעמים להחלטתו כמפורט להלן:

17.1. באשר לפירוט העברות כספיות למטרת מימון סיוע הומניטרי, מסר המשיב כי "המידע המבוקש אינו מצוי בידי משרד האוצר".

17.2. באשר לפירוט העברות כספיות שנעשו לארגון GHF מסר משרד האוצר כי "במסירת המידע מתקיים האמור בסעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע, ולכן לא ניתן למוסרו."

18. יוער כבר עתה, כי **המשיב מסרב למסור את המידע המבוקש בהנמקה לקונית לפיה מחד המידע הכולל אינו ברשותו לתת, בעוד מידע שברשותו אודות ארגון פרטי, שניהל את חלוקת הסיוע ההומניטרי, אסור לפרסום לפי החוק.**

19. לאור המענה חסר הסבירות ובלתי מנומק זה, **נותנו מספר סוגיות במחלוקת**, כולן יצוינו כאן בקצרה ויפורטו בהמשך עתירה זו:

20. **העדר הנמקה** – הסירוב כולו, סובל מבעיה מנהלית ומשפטית של העדר הנמקה. המשיב כנראה סבר בטעות שדי לציין סעיף חוק אחד (ולא לציין אחר), אלא שהדבר אינו מתיישב עם הדין הקיים. על הפגמים שנפלו בהעדר הנמקה ראה בהמשך.

21. **הטענה להיעדר מידע לוקה בקושי עובדתי ומשפטי** – כאמור לעיל, המשיב, האמון על הקופה הציבורית לא הסביר כיצד הוצאות כספיות שיצאו מקופת המדינה אינן ברשותו – ושורה לאחר מכן סותר את עצמו בטענה שחלק מן המידע כן ברשותו אולם אסור במסירה - וזאת ללא פירוט או הנמקה. על פגמים בתשובה זו ראה בהמשך.

22. **הטענה לתחולת סעיף 9(א)(1) לחוק נטולת בסיס ודינה דחייה לגופה** – כן וכפי שהובהר לעיל, המשיב אינו מנמק את טענתו לתחולת סעיף 9(א)(1) לחוק, ולכן זו אינה עומדת גם באופן עצמאי בתנאים שנקבעו בפסיקה להוכחתה. זאת, בנפרד ובנוסף לעובדה שטענה זו מנוגדת לטענת המשיב כי המידע הכולל שהתבקש לא נמצא ברשותו. על פגמים בתשובה זו ראה בהמשך.

23. **המשיב לא שקל את האינטרס הציבורי לפי סעיף 10 לחוק** – המשיב לא הראה בסירובו הצר כי שקל את האינטרס הציבורי שבבסיס בקשת המידע, והדברים ניכרים מהיעדרם של הסברים בתשובתו. בתוך כך, הסירוב לא מיישב את הטענה שישנו מידע אודות ארגון GHF שלא יימסר לעותרת, אך לכאורה מידע על מימון סיוע הומניטרי בכללותו אינו ברשות משרד האוצר.

24. **המשיב לא שקל מסירת מידע חלקי בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק** – משרד האוצר לא הסתפק במענה לקוני שאינו מבאר סוגייה חשובה כמו מימון הסיוע ההומניטרי, ונמנע מלספק ולו מידע חלקי כפי שהתבקש. מצב דברים זה מוסיף למגרעות הסירוב הלקוי שניתן, ומעלה חשש כי נעשה ניסיון להימנע מביקורת אודות החלטות שהתקבלו ולא חשופות לציבור - למרות העניין הרב שלו בהן.

25. **סירוב המשיב לא עומד במבחני פסקת ההגבלה נוכח פגיעתו בזכויות יסוד** – בראי מבחני פסקת ההגבלה, סירובו של המשיב לבקשת מידע בדבר מימון סיוע הומניטרי לגורמים פרטיים בזמן מלחמה - פוגע בזכויות יסוד, ובראשן זכותו של הציבור לדעת – שהוא גרעין ובסיס חופש הביטוי.

26. וכעת בהרחבה.

ז. **אחריות המשיב למתן דין וחשבון לציבור על תקציב המדינה והוצאות הקופה הציבורית**

27. הבקשה נושא העתירה הוגשה אל משרד האוצר בהתאם לתפקידו, שהוגדר באתרו הרשמי כ"משרד הכלכלי המרכזי של ממשלת ישראל והוא האחראי על קביעת המדיניות הכלכלית של הממשלה". בין תפקידיו המרכזיים של המשיב הם קביעת תקציב המדינה השנתי לפעילות הממשלה וניהול הכנסות המדינה, ובתוך כך את ההוצאות השונות לצרכי המדינה השונים, ביטחוניים ואזרחיים.

צילום מאתר המשיב מצורף ומסומן **כנספת ה'** לעתירה זו.

28. למעלה מכך ובאופן בלתי אמצעי עם נושא בקשת המידע, הרי ששר האוצר מצביע ישירות בסרטון שהעלה לרשת "X" על תפקידו שלו ושל המשיב במימון סיוע ההומניטרי במהלך שינוי תקציב קונקרטי שארע, באופן שאינו משאיר ספק לקשר שלו עם ארגון GHF. ויודגש, התייחסות שר האוצר אינה אמירה מן הפה ולחוץ, אלא התייחסות לביקורת ציבורית פרטנית ברקע שינוי תקציבי שבאחריותו.

29. בתגובה לפרסומים מחודש אוגוסט 2025 על כך שאושרו פעם נוספת **העברות כספיות מתקציב המדינה לטובת חלוקת סיוע הומניטרי ברצועת עזה, והפעם בסך מיליארדי שקלים - הרי ששר האוצר הודה בסרטון שהוציא מטעמו על אחריותו שלו למהלך וכי:**

"אני מחוקק עכשיו קופסת ביטחון גדולה שאנחנו צריכים בגלל המלחמה באיראן ואני רוצה לשמור שם קופסה קטנה כדי שאם נצטרך לעזור לחברה האמריקאית [ארגון GHF] לממן כן להקים את המחפ"זים [מתחמי חלוקה ופיזור מזון] האלה ולחלק בעצמה את הסיוע כדי שהאיוולת הנוראה שרואים עכשיו שבהם המשאיות נכנסות פנימה לתוך חמאס תיפסק".

כתבתן של דנה ירקצ'י וליאל קייזר מיום 6.8.2025 (כאן) וכן צילום מפרסום שר האוצר מיום 6.8.2025 ברשת "X" מצורפים ומסומנים **כנספת ו'** לעתירה זו.

30. ברקע היחסים ההיסטוריים של מדינת ישראל עם אזורי יהודה, שומרון ועזה, העותרת תעיר ותפנה לכך שמשרד האוצר והשר בראשו הם נדבך משמעותי במימון והעברת כספים אל גורמים הנמצאים בשטחים אלו – על כך מעידים הליכים משפטיים שונים כנגד החלטותיהם וחקיקה מסמיכה.

31. כך, חובת המדינה בכלל לספק עזרה הומניטרית לרצועת עזה נזכרת בפסיקה, וזאת אגב עתירה כנגד סמכות שר האוצר להעברת כספים מיו"ש לרצועה חלף איסור בחוק (ראו בג"ץ 1169/09 **פורום משפטי למען ארץ ישראל נ' ראש הממשלה**, פס' 21 לפסק הדין (פורסם באר"ש, 15.6.2009)).

32. לראיה נוספת לחלקו של המשיב לתחום, ניצבת סמכות השר לפי סעיף 6 לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), תשנ"ה-1994, לקבוע **תקנות וכללים לעניין סוגי הטובים שיעברו לרצועת עזה**. כן בסעיף 8 לחוק ליישום ההסכם בדבר העברה מכינה של סמכויות לרשות הפלסטינית (תיקוני חקיקה והוראות שונות), תשנ"ה-1995, מורה כי השר רשאי לקבוע שיעור מע"מ 0 על מכירת טובין לגופים תורמים **ולטובת מטרות הומניטריות**.

33. אם כן, אחריות המשיב היא על ניהול תקציב המדינה והוצאות הקופה הציבורית, לרבות תקציבים והתקשרויות הקשורות לחלוקת הסיוע ההומניטרי ברצועת עזה, ואושרו על ידו. כך, וגם אם נושא הוצאה תקציבית "צבוע" כתחום התמחות של משרד ממשלתי מסוים או אף לבקשתו, הרי שהמשיב הוא הגוף העיקרי והמתכלל של תקציב המדינה לרבות החריגה ממנו.

34. בית המשפט העליון ב**פרשת שפיר הראשונה** עמד על מרכזיותו ומשמעותו המהותית של התקציב, שהיא תרגום של מדיניות הממשלה להקצאת משאבים קונקרטיים מתוך הקופה הציבורית:

"תקציב המדינה הוא האמצעי המרכזי שבאמצעותו מתרגמת הממשלה את סדר העדיפויות שלה, את מדיניותה ואת התחייבויותיה הפוליטיות, להקצאת משאבים קונקרטיים מהקופה הציבורית... נוכח מרכזיותו של תקציב המדינה מבחינה שלטונית, ועל מנת לאפשר לציבור – באמצעות נציגיו בכנסת – ליטול חלק בקביעת היעדים שכספו שלו מגשים ולפקח על יישומם, נקבע כי התקציב ייקבע בחקיקה ראשית של הכנסת... וכי אי העברת חוק תקציב שנתי במועדו תוביל לפיזור הכנסת... הסדרים אלו משקפים את התפיסה לפיה "התקציב הוא אחד מן העמודים המרכזיים שעליהם נשען הפיקוח הפרלמנטרי של הממשלה"... וכי "כספי תקציב הם תקציב של הציבור, המוחזקים בידי הממשלה בנאמנות לטובת אזרחי המדינה ותושביה"... לפיכך, כבר נקבע בעבר כי "נושא

התקציב ואישורו אינו עניין טכני, בחינה מה לי כך ומה לי אחרת, אלא עניין מהותי במובהק היורד במידה רבה לשרשה של הדמוקרטיה."

בג"ץ 5969/20 סתיו שפיר נ' הכנסת, פס' 20 לפסק דינה של כב' הנשיאה חיות (פורסם באר"ש, 23.5.2021) (לעיל ולהלן: **"פרשת שפיר הראשונה"**).

35. ברי, כספי התקציב הם כספים של הציבור המוחזקים בידי הממשלה בנאמנות, ושר האוצר כמי שעומד בראש משרד האוצר, נושא באחריות מיניסטריאלית לתקציב הציבורי עליו הוא מופקד.

36. לשר האוצר סמכויות נרחבות בניהול התקציב, שמקורן בחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985 (להלן: **"חוק התקציב"**). למשל, סעיף 11 לחוק התקציב המאפשר לשר לבצע שינויים בתקציב משרדי הממשלה בכפוף להודעתו לוועדת הכספים של הכנסת, וסעיפים 12-13 לחוק זה המאפשרים לו להעביר סכומים בין תוכניות תקציביות, וברזרבות תקציביות ובעודפים שנצברו בשנים קודמות.

37. במסגרת **פרשת שפיר השנייה**, בית המשפט העליון דן בעתירה שמטרתה מתן אפשרות לחברי כנסת לצפות ישירות בנתונים הנוגעים לניהול השוטף של תקציב המדינה. כב' השופט עמית עמד בפסק דינו על זכותו של הציבור לעיין בנתוני התקציב - זכות אשר עלה מעמדת המדינה בהליך זה, כי גם המשיב הסכים שיש לפרסמם באופן שוטף - וזאת דרך השימוש במערכת מרכב"ה למעקב אחר התקציב:

"קשה לחלוק על זכותו של הציבור לעיין במידע התקציבי. אם מידע ציבורי הוא קניינו של הציבור, הרי שבמקרה זה מדובר במידע ציבורי אשר מלמד כיצד פועלת הרשות ביחס לתקציב המדינה, שהוא הקניין הציבורי ב-ה' הידיעה. בכל הנוגע להצדקה הדמוקרטית, עמדנו על כך שהתקציב הוא האמצעי העיקרי שבו הרשות המבצעת מממשת את המדיניות שלה, ומכאן שעסקינן במידע שנוגע לליבת העשייה הדמוקרטית. לכך נוסף הצורך להבטיח כי הכספים הציבוריים יופנו למטרות המקדמות את טובת הציבור, ולא את טובתם של מי שמחזיקים בכסף עבור הציבור. אם כן, מבחינה עיונית, העברת המידע התקציבי לפיקוחה של עין הציבור משרתת הגנה על אינטרסים ציבוריים מן המעלה הראשונה."

בג"ץ 9957/17 ח"כ סתיו שפיר נ' שר האוצר, פס' 35 לפסק דינו של כב' השופט עמית (פורסם באר"ש, 23.5.2024) (לעיל ולהלן: **"פרשת שפיר השנייה"**).

38. בנוסף, כבוד השופט עמית נתן את דעתו **בפרשת שפיר השנייה**, לעידן הטכנולוגי הנוכחי שמאפשר לרשויות המדינה להנגיש מידע ציבורי שברשותו ביתר קלות בהשוואה לעבר (שם, ראו פסקה 34).

39. בהמשך לכך, הרי שנוהל אגף החשב הכללי במשיב והיחידה הממשלתית לחופש המידע שכותרתו **"נוהל פרסום התקשרויות בממשלה"** (להלן: **"נוהל התקשרויות"**), מסדיר פרסום התקשרויות ממערכת מרכב"ה, לאור **"מחויבותה של ממשלת ישראל לעיקרון השקיפות"**. נוהל התקשרויות קובע כללים לפיקוח פנימי אחר ההוצאות הכספיות וכללים לפרסומן לציבור, פעולה שיש לבצע כל רבעון.

40. נוהל התקשרויות נכתב באופן חריג לא על ידי היחידה הממשלתית לחופש המידע לבדה, אלא בשיתוף אגף החשב הכללי, הוא הגוף במשיב האחראי על ביצוע תקציב המדינה וכלל הפעולות הכספיות של הממשלה. החלטה זו משקפת את טיב עבודת הריכוז של נתונים כספיים עליהם אמון המשיב, וכן פיתוח מערכות המידע עליהן היא אחראית, במסגרת המעקב אחר תנועת כספים במדינה.

נוהל פרסום התקשרויות בממשלה של אגף החשב הכללי והיחידה הממשלתית לחופש המידע מצורף ומסומן **כנספח ז'** לעתירה זו.

41. ודוק, המשיב הוא הגורם המחזיק במידע מתוקף תפקידו כמשרד הממשלתי הכלכלי המרכזי, האמון על תקציב המדינה ועדכונו, כמו גם על מעקב אחר התשלומים היוצאים מקופת המדינה. כפי שתתייחס העותרת בהרחבה בהמשך עתירה זו, המשיב אינו רשאי לחמוק מהבקשה נושא העתירה, בטענה כי המידע אינו ברשותו, שכן הוא הנאמן הבלעדי שאחראי לכספיים ציבוריים שהוא מחזיק.

ח. האינטרס הציבורי במסירת המידע והרקע להגשת בקשת המידע

ח.1 האינטרס הציבורי במידע המבוקש

42. העותרת תציין תחילה כי למרות שאין חובה על פי חוק חופש המידע למסור הצדקה לבקשה, במקרה דנן מדובר בבקשה בעלת חשיבות ציבורית רבה, בוודאי כזו שגוברת על התשובה הדלה שהציג המשיב.
43. בכוחו של המידע המבוקש לסייע בפיתוח השיח הציבורי ושיקוף מהלכים אסטרטגיים רחבים, בנוגע לעלויות מימון הסיוע ההומניטרי ברצועת עזה, בצד פירוט ההתקשרויות שנחתמו במסגרתו. שיח שהציבור שותף לו באופן ממושך, לכל הפחות מפרוץ מלחמת "חרבות ברזל" אם לא עשרות בשנים. הכל כפי שניתן לראות במספר רב מאוד של פרסומים, מקצתם מצורפים יחד כנספח ח' לעתירה זו.
44. ויוער, **מידע זה כולל את היקף ההוצאה הציבורית של המדינה, ונדרש לפיקוח על התקשרויותיה בדומה להתקשרויות אחרות, והכל בהיעדר ודאות על עלות הוצאות המדינה אל מול מדינות אחרות.** עם זאת, וכפי שהעותרת תראה בהמשך עתירה זו, מדינת ישראל לא חושפת בפני אזרחיה את טיב הוצאה זו, בעוד ידיעות מחו"ל מגלות שגורמים עלומים לציבור פועלים בשמה, תוך חשש לפגיעה במנהל התקין. הפרסומים בדבר תוכניות חלוקת הסיוע ומעורבות גורמים שונים בתכנון והוצאתן לפועל מצורפים ומסומנים במקובץ כנספח ט' לעתירה זו.
45. עוד קודם למלחמת "חרבות ברזל" ולתמורות הנוכחיות בסיוע ההומניטרי, בית המשפט העליון נדרש בעצמו ובפסק דינו בשבתו כבית משפט לערעורים מנהליים, לדון אודות קבלת מידע בדבר היקפי המזון שנכנסים לרצועת עזה בזמן מימוש "מדיניות סגר" (ראו עמ"מ 3300/11 **מדינת ישראל – משרד הביטחון נ' גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע** (פורסם באר"ש, 05.09.2012) (להלן: "**פרשת גישה**").
46. כך ובצד חשיבות ידיעת העלות הכספית של הסיוע עצמו, הרחיב בית המשפט העליון במסגרת **פרשת גישה** אודות בסיס העניין הציבורי במדיניות ההומניטרית של מדינת ישראל, בפרט ברצועת עזה המסוגרת. בתוך כך, הובהר מדוע הסתרת מידע מן הציבור אודות אוכלוסייה חיצונית וסמוכה למדינה, פוגעת באפשרות לפיקוח אפקטיבי על המדינה, ובמקרה זה של גופים בישראל ותושבי הרצועה כאחד:

הסוגיה ה"רגישה" בענייננו היא מדיניות ישראל ביחס לרצועת עזה. סוגיה זו עומדת בלב דיון פוליטי וציבורי רחב, ולא פעם אף מעוררת שאלות משפטיות (ראו לדוגמה בג"ץ 9132/07 אלבסיוני נ' ראש הממשלה ([פורסם בנבו], 30.1.2008)). ברי, כי קביעה על פיה עצם הזיקה שישנה בין המסמכים למדיניות החוץ של ישראל או למדיניות הביטחון שלה מצדיקה את אי גילוי המידע תוביל לפגיעה קשה בשיח הציבורי. לציבור בישראל יש זכות לבסס את עמדותיו ביחס למדיניותה של ישראל על בסיס המדיניות בפועל, ולא על שמועות וקטעי דיווחים בתקשורת. במילים אחרות, עצם העובדה כי ישנה אפשרות שחשיפת המידע תעורר מחלוקת בציבור אינה עילה להסתרתו. בהמשך לכך, **לגישתי יש מקום לתת משקל מוגבר לאינטרס הציבורי בגילוי המידע מקום שבו עסקינן בתנאי הקיום המינימאליים של קבוצה שאין לה כל ייצוג במנגנוני השלטון בישראל. כך, הסתרת המסמכים העוסקים במדיניות ישראל ביחס לרצועת עזה מונעת, מניה וביה, יכולת של תושבי רצועת עזה כמו גם של גופים ציבוריים בישראל לפקח על פעולת הרשות המבצעת ולהבטיח כי היא עומדת בהתחייבויות שנטלה על עצמה** (והשוו, בהקשר אחר: תע"א (ת"א) 10029-09 אלקאדר נ' סטאר נייט בע"מ, בפסקה 4 ([פורסם בנבו], 20.7.2012)).

(פרשת גישה, פס' 12 לפסק דינו של כב' השופט ג'ובראן).

47. ברקע מאורעות מלחמת "חרבות ברזל", ברור כי "תנאי הקיום המינימאליים" של תושבי רצועת עזה, עלותם ומדיניות ישראל בנידון עומדים בלב השיח הציבורי גם כיום. פרסום המידע המבוקש יאפשר פיקוח ציבורי על תכלית הוצאות הסיוע, ובמקביל אודות עמידת המדינה בחובותיה הפנימיות והבינלאומיות; ברי, פרסום המידע יגשים את התכליות הדמוקרטיות שבבסיס חוק חופש המידע.

ח.2 היעדר מידע ציבורי על פעילות הגופים הפרטיים ברצועת עזה וסוגיות העולות מאי-פרסום המידע

48. בקצירת האומר וברקע האינטרס הציבורי כפי שהועלה בפרשת גישה כאמור, וכן בהיעדר פרסומו של המידע המבוקש נושא העתירה בידי גורמים רשמיים בממשלת ישראל, תציג העותרת את הדיווחים העיתונאיים שהתפרסמו לציבור בעניין חלוקת הסיוע ברצועת עזה במהלך מלחמת "חרבות ברזל".
49. העותרת תביא בפני בית המשפט הנכבד את הבסיס שעמד בפניו במסגרת עת הוגשה עתירת אי המענה, בנוסף לדיווחים נוספים אודות המגמות והשינויים שחלו ברצועת עזה ורלוונטיים לענייננו – הכל בהיעדר התייחסות רשמית של ממשלת ישראל לנעשה שם, וכן לזהות ועניינם של הגורמים הפועלים בשמה (וראו נספח ט' לעתירה).
50. תחקיר שהתפרסם בשנת 2025 ב-New York Times, העלה כי הרעיון להשכרת חברות קבלן שיבצעו את חלוקת הסיוע ברצועת עזה, הועלה כבר בסוף שנת 2023 בידי קצינים בקבע ובמילואים ואנשי עסקים הקשורים לממשלת ישראל. בין הגורמים בפרוץ זה ניתן למנות את בנו של אלוף במילואים, ואת איש העסקים מייקל אייזנברג, ששירתו עם אחרים תחת מי שהתמנה למזכירו הצבאי של ראש הממשלה, ועתיד להתמנות לראש המוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים.
51. כן עולה כי כבר בשלהי 2023 קודמה תוכנית פעולה בעניין ניהול אספקת הסיוע בעזה, וזאת מצידו של מנכ"ל ומייסד החברה הפרטית אמריקאית GDC, איש העסקים הישראלי-אמריקאי מר מוטי כהנא. תוכנית זו אף הועברה לעיונה של ארצות הברית וצרפת, ואף נידונה בידי פקידי ציבור ישראלים, וכן עם קציני צבא ואנשי העסקים האמורים בחודש דצמבר 2023.
52. בנוסף לפעולותיהם של פרום אנשי העסקים ומר כהנא, לאורך שנת 2024 פעלו בתווך דומה גם קבלנים ביטחוניים אמריקאיים פרטיים, וביניהם בכיר לשעבר בסוכנות המודיעין המרכזית האמריקאית (CIA), מר פיליפ ריילי. באותה שנה נרשמו ארגון GHF וחברת SRS שבשליטת מר ריילי בשוויץ ובארצות הברית, וכפי שעולה מפרסומים, זאת במטרה לנתק את הקשר של ישראל לקרן.
53. יוער כי ארגון GHF וחברת SRS, באמצעות שכירת שירותי GDC כחברה קבלנית, הן אלו אשר יישמו בפועל את תוכנית חלוקת הסיוע במהלך שנת 2025 בחלוף שנה וחצי מפרוץ המלחמה. על פי דיווח, בפברואר 2025 חברת GDC הציגה לממשלת ישראל תוכנית לחלוקת סיוע, ובעת הצגת התוכנית בלשכת ראש הממשלה עלה כי אין דחיפות בלשכה ליישום תוכנית מסוג זה למרות תמיכת המערכת הביטחונית.
54. בחודש מרץ 2025 הטילה ישראל מצור על הרצועה ומנעה הכנסת סיוע הומניטרי, במהלכו התקשו תושבי הרצועה להשיג מזון, מים, ציוד רפואי ומחסה. בחודש מאי 2025 התפרסמו דיווחים על תוכנית לחלוקת סיוע באמצעות ארגון GHF בשיתוף הצבא הישראלי. עוד בטרם החל ביצוע התוכנית, הוגשו בשוויץ בקשות לחקירת הקרן, ומייסדה התפטר בטענה שזו לא תעמוד בעקרונות הומניטריים בסיסיים.
55. מנתונים שהתפרסמו אודות חלוקת הסיוע ההומניטרי שפעל לבסוף בחודשים מאי עד אוקטובר 2025, עולה כי בתקופת חלוקת הסיוע בידי ארגוני התפעול, נהרגו מאות רבות של אנשים, מרביתם בסמוך או במרכזי הסיוע עצמם. אלפים רבים נוספים נפצעו מידי כוחות הביטחון, וכן מידי מאבטחים או כנופיות ששולמו לצורך הפעלת כוח על ידי ארגון GHF, ובחודש יוני 2025 אף נהרגו עובדיה שלה.
56. ביקורת נוספת נשמעה בעולם על פעילות הארגונים, כאשר בחודש יולי 2025 הרשויות בשוויץ הורו על סגירת משרדי ארגון GHF בגלל אי עמידה בדרישות החוק, ובחודש אוגוסט ולאחר אירועים בהם נהרגו עזתים מסביב לאתרי הסיוע, מומחי האו"ם קראו לפירוק מיידי של פעילות תוכנית הסיוע.
57. בחודש אוקטובר 2025 ובשל הפסקת הלחימה בעזה ארגון GHF השהתה את פעולתה ברצועה, והוקמה מפקדה רב לאומית לפיקוח על קיום הבטחות הצדדים הלוחמים והכנסת סיוע הומניטרי. מפקדה זו

כוללת מפקדים ובכירים מצבא ארצות הברית ומדינות נוספות בישראל, כאשר נציג ראש הממשלה שם הוא מר מייקל אייזנברג, אשר כאמור היה מהיוזמים הראשונים של ביצוע תוכנית סיוע לרצועת עזה.

58. דומה כי פעולתם של תאגידים ואישים כאמור, שקודם לביצוע חלוקת הסיוע לא היו מוכרים לציבור הישראלי הרחב, העלו מספר סוגיות אשר הן מענייניו המובהק ובלב השיח הציבורי. כאמור, טרם ניתן דין וחשבון באשר למקורות המימון וזהות מקימי ארגוני חלוקת הסיוע, הביקורת בינלאומית החריפה על ניהול התוכנית, האפשרות שניתן היה למנוע פגיעות בנפש והחששות מקידום אינטרסים אישיים.

59. ויוער, המשיב בפרט ומדינת ישראל בכלל, שאינם נוהגים בשקיפות כלפי הציבור על דרך פעולתם בעניין חלוקת הסיוע ההומניטרי ברצועת עזה - פועלים ללא ביקורת ציבורית, מה שמטיל בסיכון את חובתם לפעול למנהל תקין ותוך הימנעות משקילת מטרות זרות, כפי שעולה מדיווחים עדכניים בנושא.

60. כך למשל דווח כי מר מייקל אייזנברג ממשיך לפעול מטעם לשכת ראש הממשלה, בטרם הסתיים הליך העסקתו כדיון, ואף לדאוג להסדר ניגוד עניינים בעניין עסקיו הפרטיים. בנוסף, ולמרות השינויים והתמורות שחלו ברצועת עזה וטרם הוסברו לציבור, הרי שכפי שדווח בחודש מרץ 2026, מר אייזנברג משתתף בהערכות מצב הנוגעות למבצע "שאגרת הארי", היא המערכה האחרונה מול מדינת איראן.

61. הנה כי כן, המידע המבוקש יאפשר לציבור לבקר את פיקוחו של משרד האוצר על התקשרויות בינלאומיות, וכך על תקינות עצם מעורבותם של אישים ותאגידים בדומה למתואר לעיל. ודוק, נושא בקשת המידע עוסק בדיני נפשות, בעל השלכות מדיניות ובינלאומיות רחבות היקף, כמו גם בעל היבטים באשר לקופת הציבור, בד בבד עם הצורך בפרסומו כדי לשמור על כללי המנהל התקין וכך על הציבור.

ט. פירוט הפגמים שנפלו בהחלטת המשיב ובחינתו בראי מבחני פסקת ההגבלה

1.ט העדר הנמקה

62. הלכות רבות של בית המשפט העליון אשר עוסקות בעתירות שהוגשו על פי חוק חופש המידע, נשענות ומזכירות עקרונות יסוד באשר לחובת המדינה לספק מידע לציבור, זאת מתוך תפקידה הטבעי. בית המשפט העליון בפרשת הארץ (2002) עמד על תפקידה של המדינה כמחזיקת המידע הציבורי כנאמן עבור הציבור, שצריכה לספק לו אותו כברירת מחדל זאת בהתבסס על פסיקה שקדמה לחקיקת החוק:

"הנה-כי-כן, במשטר חופשי ובמינהל תקין קמה לו ליחיד זכות לדרוש מרשויות הציבור כי תגלינה לו מידע שיש לו בו אינטרס ראוי. חובה זו המוטלת על רשויות הציבור נגזרת כמו-מעצמה ממעמדה של הרשות כנאמן, ולענייננו – כנאמן המחזיק במידע בנאמנות עבור הציבור כולו. וכפי שהורנו השופט ח' כהן בבג"ץ 142/70 שפירא נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין, ירושלים (פרשת שפירא[4]), בעמ' 331 :

הטענה כי באין חובה חוקית לגלות, רשאי אני לכסות ולא לגלות – יכול ותישמע מפי אדם או תאגיד פרטי.. אבל אין היא נשמעת מפי רשות הממלאת תפקיד על פי דין. לא הרי רשות היחיד כרשות הציבור, שזו בתוך שלה היא עושה, ברצותה מעניקה וברצותה מסרבת, ואילו זו כל כולה לא נוצרה כי אם לשרת את הכלל, ומשלה אין לה ולא כלום: כל אשר יש לה מופקד בידיה כנאמן, וכשלעצמה אין לה זכויות או חובות נוספות על אלה, או שונות ונפרדות מאלה, אשר הן נובעות מנאמנות זו או הוקנו לה או הוטלו עליה מכוח הוראות חקוקות.

במילים אחרות: מידע שרשות הציבור מחזיקה בו אין הוא קניינה של הרשות. קניינו של הציבור הוא. הרשות מחזיקה בו אך בנאמנות עבור הציבור – עבור הציבור ולמען הציבור – וממילא אסורה היא לנהוג בו דרך בעלים משל ירשה אותו מאבותיה."

ע"מ 8282/02 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' מדינת ישראל, משרד מבקר המדינה, נח(1) 465, פס' 6 לפסק הדין (פורסם באר"ש, 23.11.2003) (לעיל ולהלן: "פרשת הארץ (2002)").

63. בראי פרשת הארץ (2002), הרי שרשות מנהלית כנאמן מחוייבת לנמק את החלטתה לציבור, ואולם הדין מחייב בפרט כי רשות ציבורית הדוחה בקשת חופש מידע תספק נימוקים מפורטים בכתב, כזו שתכלול את כלל השיקולים העומדים בבסיסה. בהיעדר החלטה מפורטת ומנומקת, הרי שלא ניתן להתמודד עם טיעוני הרשות באופן אפקטיבי, וכפי שקבע בית המשפט העליון בצינו כי מדובר בעיקרון יסודי:

"מושכלות ראשוניים הם כי שומה על החלטה של רשות ציבורית לכלול את ההנמקה בכלל העומדת בבסיס ההחלטה. הנמקה חלקית מצידה של הרשות פוגעת באפשרות אפקטיבית מצד הפרט להתעמת עם הרשות שקיבלה את ההחלטה. פרט הפונה לרשות יודע על עמדת הרשות אך מתוך מה שהובא לידיעתו. הנמקה ראויה ומלאה היא אפוא חיונית לשם תקיפה יעילה של ההחלטה המנהלית."

ע"מ 4394/14 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד ראש הממשלה, פס' 11 לפסק הדין (פורסם באר"ש, 3.11.2015).

64. במענה של המשיב לא נומקו קביעותיו מדוע מחד המידע המבוקש בכללותו אינו ברשותו, ומאידך הצליח לקבוע כי פרסום פרטים מסוימים ממנו אסור על פי החוק – אפס, בכך נדמה כי הוא כן ברשותו (וראו בהרחבה בהמשך עתירה זו בפסקאות 70-73). לא הוצג קשר סיבתי בין פרסום המידע לפגיעה במי מהאינטרסים המאוזכרים בסעיף 9(א)(1), לא אופן הפגיעה וסבירות התרחשותה, או מדוע יש להסתיר את המידע על פני האינטרס הציבורי שבחשיפתו.

65. מדובר בתשובה לאקונית שעומדת בניגוד מוחלט להוראות סעיף 7 לחוק ובניגוד לפסיקות רבות של בתי המשפט, אשר כאמור מחייבים הנמקה לביסוס החלטה מנהלית. בית המשפט העליון נתן דעתו על החלטת המשיב בבקשת חופש מידע אחרת בעלת עמדה מצומצמת וחסרת איזון, ובירך על שהתקבלה החלטה מתוקנת אך בעקבות ההליך שמגשימה את תכלית חוק חופש המידע בצורה הטובה ביותר:

"אכן מלכתחילה, וכפי שצינו אף במסגרת הדיון בערעור, העמדה המצמצמת של המשיבים עוררה קושי. כל זאת, כידוע, על רקע נקודת המוצא הבסיסית החולשת על הסוגייה שבפנינו ולפיה "מידע ציבורי הוא מידע של ציבור יש זכות לקבלו... ואילו אי גילוי הוא החריג... מבלי לגרוע מכך, בשלב זה מצאנו כי הקשיים שעליהם הצבענו זכו, לפחות בעיקרם, למענה – במסגרת הליך הבחינה הנוסף שנעשה על ידי המשיבים, בהמשך לדיון בפנינו. הדברים אמורים בשים לב לכוננתם העדכנית של המשיבים להעמיד לעיון המערער חלק לא מבוטל מהמידע שהתבקש על-ידו מלכתחילה, הגם שלא את כולו. אנו סבורים כי עמדה זו, שאינה עומדת המקורית של המשיבים, משקפת איזון ראוי יותר בין הערך החשוב של חופש המידע, לבין האינטרסים המוגנים באמצעות הסייגים הקבועים בחוק חופש המידע, שכעת ניתן להם משקל מתאים, מצומצם יותר"

ע"מ 6616/21 רם כהן נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד האוצר, פס' 11-12 לפסק הדין (פורסם באר"ש, 13.7.2023).

66. אם כן, סירוב המשיב על שני חלקיו, נעדר נימוק הן באשר להחלטה לסרב לפי סעיף 9(א)(1) והן באשר לטענה כי המידע בכללותו אינו ברשותו, ועל הסתירה שבין שני אלו, ואינו מביא ראיה כי שקל כראוי את ערכו של חופש המידע בהחלטתו. האמור עומד גם בניגוד להוראות סעיף 7 לחוק ובניגוד להוראות נוהל 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע שכותרתו "נוהל דרישת המענה בדחיית בקשה" (להלן: "נוהל סירוב").

67. יצוין כי כבר בהקדמה לנוהל נכתב:

"בעת מתן מענה לבקשת חופש המידע הדוחה את הבקשה או מקבלת אותה באופן חלקי בלבד, על המענה להיות מנומק ולשקף את מכלול השיקולים בגינם החליטה הרשות הציבורית לדחות את בקשת חופש המידע, כולה או חלקה (הדגשה במקור).

68. בנסיבות אלה, ובהיעדר החלטה אחרת, ברור שהמענה כולו אינו עומד בדרישות הדין ודינו דחייה.

ט.2 הטענה להיעדר מידע אינה סבירה ולוקה בסתירה עם הסירוב בכללותו

69. בהמשך לאמור ובאופן ישיר, הרי שבהיעדר ציון סעיף חוק או נימוק מבוסס לדחיית חלקה הראשון של בקשת המידע, כמו גם לחלקה האחר של ההחלטה, ומדובר בכספים אשר הוצאו מהקופה הציבורית, המשיב אינו יכול להסתמך על סירוב לקוני זה.

70. מכאן, שלא ניתן אלא להגיע למסקנה כי המשיב בסירובו, אינו עומד כלל בדרישת ההנמקה הקבועה בדין הקיים. למעלה מכך, וכפי שהעלתה העותרת במכתב ההשגה, משרד האוצר בחר שלא לציין בתשובתו כי כוונתו היא לתחולת סעיף 8(3) לחוק במפורש, לפיו רשות ציבורית רשאית לדחות בקשת מידע "לאחר שנקטה אמצעים סבירים, התברר לה שלא ניתן לאתר את המידע או שאינו מצוי ברשותה".

71. למען הזהירות ובהיעדר סעיף חוק מפורש עליו בחר המשיב להישען בסירובו זה, הרי שנוהל סירוב מתייחס במפורש לאפשרות כי הרשות הציבורית כן תבחר להישען על סעיף 8(3) לחוק. על העלאת סעיף זה בסירוב אומרת היחידה הממשלתית לחופש המידע, כי "על הרשות לפרט בהחלטתה מהם האמצעים הסבירים שנקטה בהם על מנת לאתר את המידע המבוקש".

72. ברי, לא רק שהמשיב אינו מנמק כנדרש את המענה לבקשת המידע, אלא שהסירוב למסירת המידע אינו מפנה לסעיף חוק כלשהו, למשל סעיף 8(3) לחוק, ולכן לא ניתן לומר כי משרד האוצר אכן "נקט אמצעים סבירים" לאיתור המידע. דברים אלו מקבלים משנה תוקף, בהינתן שהמשיב לא הפנה לרשות אחרת שאצלה המידע, ובוודאי לא נתן הסבר על היעדר נתונים על הוצאות משמעותיות מהקופה הציבורית.

73. ודוק, המשיב לא ציין כי המידע אינו ברשותו מאחר והעברות כספיות לא בוצעו, אלא ציין כי זה לא ברשותו שלו. גם אם העותרת תניח כי כוונת המשיב הייתה כי המידע על הוצאות הקופה הציבורית לטובת סיוע הומניטרי נמצאת בידי רשות אחרת, הרי שמשרד האוצר נמנע מלציין את סעיף 8(5) לחוק חופש המידע, המחייב רשות שדוחה בקשת מידע להפנות מבקש לרשות שאצלה נוצר המידע שביקש.

74. כפי שיפורט מיד, הרי שחלקו הראשון של סירוב המשיב אינו מתיישב עם חלקו השני. מובן כי אם העלתה הרשות הציבורית התנגדות להעביר מידע על תשלומים לארגון פרטני מסוג מסויים, המחלק סיוע הומניטרי ברצועת עזה – הרי שזו מחזיקה במידע כלשהו בנושא, וכך שתי התשובות שניתנו לעותרת מבטלות זו את זו, ולו מבחינת העובדה שמשרד האוצר מביע עמדה על מידע שלטענתו אינו ברשותו.

ט.3 הטענה לתחולת סעיף 9(א)(1) לחוק נטולת בסיס ודינה דחייה לגופה

75. בפתח פרק זה תציין העותרת כי בהיעדר נימוק לטענת תחולת מי מהאינטרסים שבבסיס סעיף 9(א)(1), כמו גם לשאר רכיבי ההחלטה, ומשהמידע המבוקש כל כולו עוסק בעניינים תקציביים והתקשרויות, אין בידי העותרת ידיעה בשם איזה אינטרס טוען המשיב לאיסור מסירת המידע שהתבקש. בניגוד לחלקו הראשון של הסירוב, המשיב ציין סעיף חוק שחל לטענתו, מבלי לעמוד על כוונתו כלל ועיקר.

76. מעורבותו של ארגון GHF בחלוקת הסיוע ההומניטרי אינה שנויה במחלוקת עובדתית, כפי שעולה מפרסומים רשמיים של ממשלת ישראל ונציגיה בהודעות רשמיות ובתקשורת, אודות פעילותו ברצועת עזה. סעיף 9(א)(1) מחייב עמידה בתנאים הקבועים בדין, אולם המשיב שנמנע מלנמק את עמדתו לא רק שלא עמד בהם, אלא מעלה חשש כי הימנעותו מלחשוף מידע על ארגון GHF בפרט אינה מעוגנת בחוק.

פרסומים רשמיים של ממשלת ישראל והתבטאויות גורמים רשמיים בעניין ארגון GHF מסומנים ומצורפים כנספח י' לעתירה זו.

77. סעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע קובע כי רשות ציבורית לא תמסור מידע "אשר בגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בביטחון הציבור או בביטחון או בשלומם של אדם". נוסח זה אינו מקרי; המחוקק קבע שרק במקום שבו מתעורר "חשש לפגיעה" תתאפשר הגבלת שקיפות מסוימת. כאמור, המשיב בחר שלא לציין איזה מחלקי הסיפא שבסעיף 9(א)(1) חל במקרה דנן לעמדתו.

78. גם הפסיקה פירשה את הסעיף באופן מצומצם וקבעה כי בכל מקרה שבו תבחר רשות ציבורית לסרב למסור מידע בהתאם לסעיף, יהיה עליה להפעיל את "מבחן החשש", שלגביו נקבע בפרשת שני כי:

"אין זה [גם] מבחן המסתפק באפשרות כלשהי, ולו גם רחוקה, לפגיעה כאמור. בפועל, מדובר במבחן הנדרש לתוחלת הפגיעה בביטחון הציבור או בשלומם. מכפלת עוצמת הסיכון בהסתברותו מצביעה על תוחלת הסיכון לשלום הציבור או לביטחונו".

בג"ץ 2007/11 שני נ' המשרד להגנת הסביבה, פסי' 3 לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה ריבלין (פורסם באר"ש 5.2.2012).

79. גם בפרשת עיתון הארץ נדון עניינו של סעיף 9(א)(1), במקרה זה באשר ליחסי החוץ, אולם לפי פסק הדין, הדברים זהים בנוגע לפגיעה בביטחון. וכך הבהירה כב' השופטת בבית המשפט העליון ברק-ארז:

"ברי כי בכריכתם של נושאים אלה יחד בסעיף 9(א)(1) לחוק התכוון המחוקק כי יחול עליהם אותו מבחן הסתברותי".

עע"מ 2975/15 הוצאת עיתון הארץ נ' משרד החוץ, פסי' 26 לפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז (פורסם באר"ש 6.6.2016) (לעיל ולהלן: "פרשת עיתון הארץ").

80. עוד קבעה כב' השופטת ברק-ארז בפרשת עיתון הארץ כי לא די ב"חשש גרידא", אלא שעל מנת שיהיה ראוי לסרב בהתאם לסעיף, יש לבחון את טיב המידע וכן נסיבות שונות הרלוונטיות לסייג הרלוונטי ויש לוודא שמתעורר חשש ממשי לפגיעה באינטרס המוגן בסעיף (שם, פסי' 38 לפסק הדין).

81. בעניינו יש משמעות רבה לכך שהמידע המבוקש עוסק במימון הסיוע ההומניטרי, בשונה ולצורך העניין ממידע המרכיב נתונים שחלים עליהם סייגים ולהם נועד סעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע על פי תכליתו. במסגרת פרשת רוחלין, סקר בית המשפט את תחולת סעיף 9(א)(1) לחוק על בקשת מידע, והגיע למסקנה כי:

"הפסיקה החילה את הסייג הנדון רק בעניינים המצויים בליבת התחומים שצוינו בסעיף, ובזיקה לחששות ממשיים, קונקרטיים ובעלי משקל, זאת תוך מבחן איזון הסתברותי – בהתאם לעוצמתם של הסיכונים ולהסתברות התממשותם".

עת"ם (י-ם) 56268-05-22 טימור רוחלין נ' משרד המשפטים, פסי' 27 לפסק הדין (פורסם באר"ש 5.3.2023) (לעיל ולהלן: "פרשת רוחלין").

82. בעניינו, ובהיעדר הנמקה כלשהי הנותנת בסיס לכך, ספק אם המשיב סירב לבקשת המידע של העותרת בזיקה לחששות ממשיים שנמצאים בליבת סעיף 9(א)(1) לחוק. ברי, ספק כי הסירוב ניתן בזיקה לחששות מתחומי ביטחון המדינה, יחסי החוץ שלה, ביטחון הציבור או ביטחונו או שלומם של אדם.

83. אם כן, סירוב משרד האוצר בנוגע לארגון GHF אינו מנומק או מפנה לחלקו הרלוונטי לשיטתו של סעיף 9(א)(1) לחוק, כך שלא מובן ולא ידוע מהו אותו "חשש ממשי" המצדיק את החלת הסעיף על המידע המבוקש. לצד זאת, גם לא מוצגים בסירוב כל בחינה או איזון שערך המשיב על מנת להוכיח שגם אם קיים חשש שכזה הוא רלוונטי, ואף גובר לכאורה על האינטרס הציבורי שבגילוי המידע לציבור.

84. כמו כן, ממילא היה ראוי שהמשיב יבחן ויפרט בתשובתו את עמדתו ביחס לאינטרס הציבורי העולה מן המבוקש, ולו בשם העובדה שהעותרת מצאה כי המידע רלוונטי לה ובתוך כך לציבור. זאת ועוד, הרי שנקודת המוצא של האיזון מתעוררת במקום שבו ישנו חשש ממשי, אולם בענייננו לא נראה שמתעורר חשש כלשהו מעצם פרסום עלות הסיוע ההומניטרי והגורמים שפעלו כדי לחלקו ברצועת עזה.

85. בנסיבות אלה העותרת תטען שיש לדחות את טענת משרד האוצר לתחולת סעיף 9(א)(1) לחוק על המידע המבוקש, וזאת בשל היעדר חשש ממשי והיעדר הנמקה.

ח. המשיב לא שקל כדון את האינטרס הציבורי במידע לפי סעיף 10 לחוק

86. לשון סעיף 10 קובעת כי בבוא רשות לבחון בקשת מידע, עליה לתת דעתה גם לענייניו של המבקש במידע – וכן "לעניין הציבורי שבגילוי המידע" מטעמים מסוימים המצוינים שם. במילים אחרות, סעיף זה קובע כי אף אם הגיעה רשות למסקנה כי אין למסור מידע בשל עילת סירוב המנויה בסעיפים 8 או 9 לחוק, אין מדובר בסוף פסוק.

87. בית המשפט העליון קבע בפסיקתו, שאף אם נמצא שישנו חשש לפגיעה כלשהי באינטרס או בזכות המוגנים בסעיף 9 לחוק, הרי שהנטל עודנו מוטל על הרשות לבחון "את הפגיעה הצפויה באינטרס של הרשות הציבורית אם ייחשף המידע, לעומת העניין הציבורי במידע וחיוניות גילוי" (ראה ע"מ 6013/04 משרד התחבורה נ' חברת החדשות, פ"ד ס(4) 60, פס' 31 לפסק הדין (פורסם באר"ש, 2.1.2006).

88. בהדבק הדברים נדגיש כי לצד העובדה שלשון החוק אינה משתמעת לשתי פנים, גם מפרשת גישה עולה בבירור כי סעיף 10 חל גם על חלופותיו של סעיף 9(א)(1) לחוק (וראו שם, פס' 11 לפסק דינו של כב' השופט יצחק עמית).

89. עניין זה הוזכר גם בפרשת כספית :

"משהגענו לכלל מסקנה כי יש מידע בידי הרשות, וכי מתקיימים שניים מהסייגים למסירתו – החשש מפגיעה בביטחוננו או בשלומנו של אדם והחשש מפגיעה בפרטיותו, יש לדון האם האיזונים שהיה על העירייה [המשיבה] ועל הממונה לערוך לפי סעיפים 10 ו-11 לחוק מחייבים להגיע למסקנה שונה, ולו חלקית. סעיף 10 לחוק קובע קווים מנחים לשיקול דעת הרשות [...] זהו מבחן סבירות, המתווה את השיקול שעל הרשות לבחון בטרם תחליט לסרב למסור מידע (עניין המועצה להשכלה גבוהה)".

עת"ם (י-ם) 43334-02-17 כספית נ' עיריית ירושלים, פס' 44–46 לפסק הדין (פורסם באר"ש 20.8.2017) (לעיל ולהלן: "פרשת כספית").

90. האיזון שנדרש על פי הדין לא נעשה בענייננו על ידי המשיב, ולכל הפחות לא הוצג במסגרת סירובו שכאמור נמסר ללא הנמקה. לעניין זה יפים הדברים שנקבעו בפרשת המועצה להשכלה גבוהה :

"השיקולים הנזכרים בסעיף זה [סעיף 10] אינם השיקולים היחידים הצריכים להדריך את הרשות בהפעלת סמכותה, אך אזכורם המפורש בסעיף זה יש בו משום הכוונה חקיקתית המיועדת לסמן לרשות הציבורית כי עליה לייחס משקל ראוי לשיקולים אלה בטרם תחליט לסרב למסור מידע".

עע"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאות עיתון "הארץ בע"מ, פס' 21 לפסק הדין (פורסם באר"ש, 19.1.2006) (לעיל ולהלן: "פרשת המועצה להשכלה גבוהה").

91. מעיון בסירוב מטעם המשיב ניתן להבחין בנקל כי זו התעלמה מהוראות סעיף 10 לחוק, או לכל הפחות לא עמדה בחובתה לנמק מדוע ביכרה את החשש הלכאורי מפגיעה על פני העניין הציבורי המשמעותי שבמידע שבמימון הסיוע ההומניטרי. בנוסף, לא הסביר המשיב כיצד פרסום מידע זה, עלול לפגוע במי מהאינטרסים המוזכרים בסעיף 9(א)(1) לחוק, בוודאי שלא פגיעה ברמה הנדרשת על פי דין.

5.ח המשיב לא שקל מסירת מידע חלקי או בתנאים לפי סעיף 11 לחוק

92. לשון סעיף 11 קובעת כי אם הרשות סבורה שאינה רשאית או אינה חייבת למסור את המידע שהתבקש לפי סעיף 9 לחוק, "וניתן לגלות את המידע, ללא הקצאת משאבים בלתי סבירה או הכבדה ניכרת על פעולתה של הרשות, תוך השמטת פרטים, תוך עריכת שינויים או תוך התניית תנאים בדבר דרך קבלת המידע והשימוש בו, תמסור הרשות את המידע בהשמטות, בשינויים או בתנאים המחוייבים לפי העניין." 93. יפים דבריו של בית המשפט העליון על עיקרון המידתיות שבא לידי ביטוי בהחלת סעיף 11 לחוק על בקשת מידע, וזאת בהמשך ישיר לדבריו על בחינת האינטרס הציבורי לפי סעיף 10 לחוק בידי הרשות:

"כלי עזר חשוב לעניין שיקול הדעת שעל הרשות להפעיל בהקשר זה קבוע בסעיף 11 לחוק. סעיף זה מאפשר לרשות לשלב עקרונות של מידתיות בהפעלת שיקול הדעת ובאיזונים שהיא עורכת, בקובעו כי היא רשאית למסור מידע חלקי וכן להתנות את מסירת המידע בתנאים... הנה כי כן, עניין לנו בנוסחת איזון גמישה שיש לבנות וליישם בהתחשב בנתוני ובנסיבותיו של כל מקרה ומקרה".

פרשת המועצה להשכלה גבוהה, פס' 21 לפסק הדין.

94. בדומה לדינו של סעיף 10 לחוק בהחלטת המשיב, ברור לעיל גם באשר לסעיף 11 לחוק, כי המשיב כלל לא שקל מסירת מידע חלקי או מידע כלשהו, וזאת בהיעדר ביסוס לטענה זו או פירוט אחר בסירוב הלה. ברי, המשיב שגה באופן לא סביר ולא מידתי בסירובו ובהחלטתו, אשר אינם מבכרים את חוק חופש המידע והעקרונות הנובעים מתוכו בדין הקיים, והעדיף כיסוי מוחלט על פני שקיפות הכרחית.

ט.6 מבחני פסקת ההגבלה מחייבים את פרסום המידע המבוקש

95. סעיף 1 לחוק חופש המידע הפותח בהצהרה כי "לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה", וכפי שהובהר בפרשת הארץ (2002), המדינה מחזיקה במידע זה כנאמן והדברים נכונים עוד לפני חקיקת החוק. בית המשפט העליון עמד על אחת מתכליותיו החשובות של החוק, היא זכות הציבור לדעת, הנובעת מזכות יסוד ולמעשה גם מגשימה אותה:

"החוק נועד ליתן ביטוי לזכות הציבור לדעת, ולקבוע גדרים למימושה. על חשיבותה של זכות זו עמד בית המשפט פעמים רבות: היא נגזרת מן הזכות לחופש הביטוי, ובמידה רבה מהווה גם תנאי מקדים לה."

עע"מ 5958/18 חנה רז בורר נ' משרד החוץ, פס' 7 לפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז (פורסם באר"ש 24.7.2019) (להלן: "פרשת רז בורר").

96. בצד חשיבות זכות הציבור לדעת, בית המשפט העליון בפרשת המועצה להשכלה גבוהה קבע מפורשות כי "הזכות לקבל מידע מרשויות ציבוריות היא אחת מזכויות היסוד במשטר דמוקרטי" (שם, פס' 15).

97. הנה כי כן, חופש המידע הוא זכות יסוד השואבת את כוחה מחופש הביטוי, ותנאי לקיומו, וככזה יש לבחון פגיעה בו באיזון הראוי כקבוע בדין. בעניינו, עולה שהמשיב לא ביצע את האיזון הנדרש בין הזכות לפגיעה הנטענת, ואינו נותן טעם מבוסס ומנומק כלשהו לפגיעה בזכות עליונה זו, בוודאי כאשר הוא מתעלם ממנו במענו הלקוני.

98. כפי שהובהר, בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי בהינתן חשש לפגיעה בזכויות יסוד, תהא הפגיעה חוקית רק בכפוף לתנאים שבסעיף 8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (וראו בג"ץ 8978/22 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת, פס' 186 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן (פורסם באר"ש, 2.1.2005).

99. מכאן שיש לבחון את הפגיעה בזכות החוקתית לביטוי וזכות הציבור לדעת למבחני פסקת ההגבלה, זאת בראי אי פרסום המידע המלא הכולל את טיפול ומימון מדינת ישראל בחלוקת הסיוע ההומניטרי ברצועת עזה.

100. **פגיעה בזכות יסוד:** במקרה שבפנינו, די בפירוט שהוצג בעניין **פרשת גישה** על "אינטרס מוגבר" לדעת על תנאי הקיום המינימליים ברצועת עזה, כדי לבסס את קיומה ההכרחי של זכות הציבור לדעת על עניין הסיוע ההומניטרי לרצועת עזה. כן החשש כי ארגון GHF שפעל בתיאום עם ממשלת ישראל, שכר כוח אדם, חתם על חוזים והוציא כסף מהקופה הציבורית פעל שלא כדין – מעיד שלציבור יש זכות ועניין בנתוני המימון של הסיוע ההומניטרי, והסתרתם ממנו פוגעת בו.
101. **פגיעה בחוק או לפי חוק מכוח הסמכה מפורשת:** כפי שהובהר ב**פרשת רז בורר**, חוק חופש המידע נותן ביטוי חקיקתי לזכות יסוד חשובה מאין כמותה במדינה דמוקרטית, הוא חופש הביטוי. בהינתן כי סירוב המשיב אינו עומד בהוראות החוק, ובנוסף בהלכות בתי המשפט ונוהל הסירוב, הרי שהחלטתו אינה **בדין** המצוי, לא בחקיקה הראשית וגם לא משנית.
102. **פגיעה ההולמת את ערכי מדינת ישראל ולתכלית ראויה:** העותרת תניח לצורך בחינת מבחן זה, כי ישנה תכלית ראויה להסתרת המידע המבוקש, דוגמת ענייני ביטחון או יחסי חוץ. ברם, הרי שהתחקירים בעניין אינטרסים אישיים ומסחריים של גורמים המעורבים בחלוקת הסיוע ההומניטרי (וראו **נספח ט'** לעתירה זו) - מצביעים על כך שזה נעשה שלא בהלימה עם ערכי המדינה ולפחות ועל פניו לא באופן בלעדי לתכלית ראויה. ההחלטה שלא לשתף אף חלק מן המבוקש בהתאם לסעיף 11 לחוק, יחד עם מעורבות גורמים בעלי אינטרסים בפעילות חלוקת הסיוע ההומניטרי וארגון GHF בפרט, ובניגוד לכאורה למנהל התקין, מקשים על איתור תכלית חלופית שאינה נגועה בפגמים.
103. **הפגיעה היא במידה שאינה עולה על הנדרש:** בענייננו, פעילות ארגון GHF החלה לכל הפחות בחודש מאי 2025, כאשר עוד קודם לכן פעלה ממשלת ישראל לאפשר תנועת משאיות לחלוקת סיוע הומניטרי כבר בתחילת מלחמת "חרבות ברזל". בהיעדר פרסומים רשמיים מקבילים המסבירים אודות המימון וטיבו, דומה כי הפגיעה עולה על הנדרש, וזאת כפי שיוצג במבחני המשנה להלן:
- 103.1. **קשר רצינוני:** בסירוב המשיב אין כל הסבר מדוע הסתרת נתוני תשלומים לקרן ציבורית למחצה, תממש תכלית ביטחונית. למעשה, ארגון GHF ופועלו כבר נחשפו בתחקירי New York Times (וראו **נספח ט'** לעתירה זו) וכן סגירת פעילותו במדינת שוויץ בעקבות אי סדרים. בכך, המשיב מוסיף לנטוע בציבור בלבול בעניין סוגייה מוכרת בעולם, בעוד חשיפת מידע בסיסי זה הייתה נותנת מענה לשאלות העולות מחלוקת הסיוע ההומניטרי, דוגמת עמידה בדין הבינלאומי ושמירה על מנהל תקין.
- 103.2. **אמצעי שפגיעתו פחותה:** כפי שהובהר לעיל בפרקים ט.4-ט.5, הרי שהמשיב לא שקל כלל ועיקר את האינטרס הציבורי שבבסיס הבקשה בהתאם לסעיף 10 לחוק, ובוודאי שלא מסירת מידע חלקי או בתנאים לפי סעיף 11 לחוק. מכאן, הרי שהמשיב לא נקט באמצעי שפגיעתו פחותה בזכות הציבור לדעת.
- 103.3. **מידתיות במובן הצר:** חלוקת הסיוע ההומניטרי במהלך מלחמת "חרבות ברזל" ועד היום, נעשית ללא פיקוח ציבורי תוך שבפועל נגרמים נזקים שונים, מקצתם לחיי אדם ומקצתם למעמדה של ישראל בעולם. בענייננו, ובהינתן שפעולות המדינה ברצועת עזה משפיעות על משאביה, מרחב הפעולה שלה ומעמדה של ישראל, הסתרת ההוצאות בגין חלוקת סיוע הומניטרי פוגעת בזכותו הציבור לדעת, ולהביע את עמדתו המבוססת על מהלכים משמעותיים אלה.
104. **מהאמור** לעיל עולה המסקנה כי עמדת משרד האוצר שלא לפרסם את המידע שהתבקש העוסקים במימון חלוקת הסיוע ההומניטרי ברצועת עזה, אינה **עומדת במבחני פסקת ההגבלה**, כאשר בה בעת היא **עומדת בסתירה לזכויות היסוד לחופש מידע וכן חופש הביטוי**.

105. הנה כי כן, הרי שמדובר בעתירה מהותית וחשובה, במסגרתה הרחיבה העותרת על הפגמים המנהליים והמהותיים בסירוב המשיב, אשר סותר את הוראות חוק חופש המידע ותכליתו.
106. כמו כן, עמדה העותרת על האינטרס הציבורי בקבלת המידע – שאלת היקף המימון של מדינת ישראל לסיוע ההומניטרי בעזה. בפרט עמדה העותרת על היעדר השקיפות בחלוקת הסיוע וזוהת המעורבים, טרם פורסמו נתונים רשמיים, ומשקלו של אינטרס ציבורי זה אל מול דלות מענה המשיב למבוקש.
107. לאור האמור, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיב למסור מענה מתוקן הכולל את המידע שהתבקש באשר לבקשה נושא עתירה זו.
108. כמו כן, בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיב בהוצאות בגין הליך זה, לרבות שכ"ט עו"ד ומע"מ כדין.
109. לעתירה זו מצורף תצהיר לתמיכת האמור בה, מטעם מנכ"ל התנועה לחופש המידע.

דן רוזנטל, עו"ד
ב"כ העותרת

הוגש ביום 20 במאי 2026